

Inrikesministeriet/Polisavdelningen
kirjaamo@intermin.fi

Hänvisning
SMDno-2016-313

Kontaktperson
Camilla Hägglund

Ärende
**YTTRANDE OM FÖRSLAGET TILL
LAGSTIFTNING OM RESERVPOLISEN**

Ålands landskapsregering har beretts tillfälle att inkomma med ett yttrande om förslaget till lagstiftning om reservpolisen.

Enligt den nu gällande lagen är den kompletterande polispersonalen en reserv för polisen som kan tas i bruk genom beslut av statsrådet med hänsyn till statens säkerhet eller exceptionella förhållanden. Genom den nu föreslagna lagstiftningen utvidgas lagens tillämpningsområde så att den också omfattar störningssituationer vid normalförhållanden och inte enbart vid undantagsförhållanden och försvarstillstånd. I lagen föreskrivs om reservpolisens uppgifter, befogenheter, skyldigheter samt om rätten att använda maktmedel. Avsikten med systemet är att fungera som polisens reserv i överraskande, exceptionella och tillfälliga situationer. Statsrådet fattar beslut om insättande av reservpolisen.

Behörighetsfördelningen mellan riket och Åland

I 18 § 6 punkten i självstyrelselagen för Åland föreskrivs det att landskapet Åland har lagstiftningsbehörighet i fråga om allmän ordning och säkerhet, med de undantag som anges i självstyrelselagens 27 § 27, 34 och 35 punkt, samt brand- och räddningsväsendet.

Till rikets behörighet hör enligt självstyrelselagen för Åland 27 § 3 p. statsmyndigheternas organisation och verksamhet, 28 p. befolkningsskyddet, 34 p. försvarsväsendet och gränsbevakningen, ordningsmaktens verksamhet för tryggande av statens säkerhet, försvarstillstånd samt beredskap inför undantagstillstånd.

Gällande Ålands del konstateras i anvisningen att enligt självstyrelselagen för Åland (FFS 1144/1991) 27 § 34 p har riket lagstiftningsbehörighet gällande ordningsmaktens verksamhet för tryggande av statens säkerhet, försvarstillstånd och beredskap inför undantagsförhållanden. Beredskapslagen tillämpas till dessa delar på Åland.

Republikens presidents förordning om skötseln i landskapet Åland av förberedande uppgifter för undantagsförhållanden (FFS 900/2000) stadgar att de *förberedande* förvaltningsuppgifter och uppgifter av annat slag som ankommer på rikets myndigheter inom befolkningsskyddet, försörjningsberedskapen och den allmänna beredskapen inför undantagsförhållanden ska skötas gemensamt av rikets och landskapets myndigheter. För de uppgifter som avses finns en samrådsdelegation för beredskapsärenden.

Vidare stadgas i självstyrelselagen 27 § 28 p. att sådan förflyttning av i landskapet bosatta personer som avses i beredskapslagens 121 § till en ort utanför landskapet endast kan fattas med landskapsregeringens samtycke.

Genom den så kallade överenskommelseförordningen (FFS 1177/2009) fördelas behörigheten på Åland mellan Ålands polismyndighet och rikets polis. Landskapets polis ska enligt 1 § upprätthålla allmän ordning och säkerhet samt utföra övriga uppgifter som hör till polisen, om inte något annat föreskrivs särskilt i lag eller förordning eller bestäms med stöd av 4 §. Rikets polis ska i landskapet svara för rikets säkerhet och sköta de uppgifter som hör till skyddspolisen och centralkriminalpolisen. Enligt 6 § ska polisstyrelsen på begäran av landskapets polischef eller någon av denne förordnad tjänsteman lämna handräckning i frågor som gäller polisverksamheten i landskapet. För behandlingen av frågor som gäller tillämpningen av denna förordning finns en samrådsdelegation för Åland.

Landskapsregeringens utlåtande

Landskapsregeringen konstaterar att det hör till åländsk behörighet att lagstifta om reservpolis varför den nu aktuella lagstiftningen inte kommer att bli gällande på Åland.

I förslaget konstateras att det finns tillfällen då användning av reservpolisen även kan förekomma på Åland. Det ena är vid undantagsförhållanden och det andra är då landskapets polis begär handräckning från Polisstyrelsen. I de fallen är det rikets myndigheter som beslutar vilken personal som ska användas för att utföra uppgifter på Åland.

Vidare konstaterar landskapsregeringen att beskrivningen beträffande Åland är korrekt med undantag för det sista stycket på sidan 25. Eftersom landskapet inte har någon lagstiftning gällande reservpolis kan inte Samrådsdelegationen för Åland fatta några beslut gällande användning av reservpolis i landskapet.

Till övriga delar har landskapsregeringen inga anmärkningar mot förslaget till lagstiftning om reservpolisen och finner inte heller några bestämmelser som skulle stå i strid med självstyrelselagen eller landskapslagstiftning.

Minister

Nina Fellman

Jurist

Camilla Hägglund